

Camilla Pettersson
camilla.pettersson@mfof.se

s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Adam Bitén
adam.biten@mfof.se

Skellefteå, 2023-08-07

En uppväxt fri från våld (SOU 2022:70)

(Dnr: S2023/00244)

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) har fått i uppdrag att svara på betänkandet En uppväxt fri från våld – En nationell strategi för att förebygga och bekämpa våld mot barn. Av uppdraget framgår att departementet önskar synpunkter på förslagen eller materialet i betänkandet.

MFoF delar utredningens förslag till en nationell strategi för att förebygga och bekämpa våld mot barn och delar även bedömningen att Folkhälsomyndigheten ska ges en central roll i strategiarbetet. Myndigheten välkomnar också de uppdrag som utredningen föreslår ska tillfalla MFoF men för det fall att sådana uppdrag blir aktuella får myndigheten återkomma vad gäller former och förutsättningar för uppdragen.

MFoF har i övrigt följande synpunkter på betänkandet.

14.8.2 Kommunerna ska kartlägga och analysera behoven samt upprätta planer för de åtgärder som man avser att vidta (s.748, 753–754)

Vårdnadshavare har det grundläggande ansvaret för att barnet ska få en trygg och god uppväxt, fri från våld. MFoF föreslår att kommunens kartläggning och analys även ska inkludera kommunens föräldraskapsstödjande insatser. För att kunna ge ett långsiktigt och hållbart stöd till hela familjen bör kartläggningen innehålla bland annat följande:

- en översikt över hur föräldrar involveras när barnet är utsatt för våld,
- vilket föräldraskapsstöd som erbjuds när barnen är utsatta,
- vilket stöd en våldsutövande eller våldsutsatt förälder ska erbjudas, samt
- hur föräldrar med egen problematik ska fångas upp i syfte att förebygga

MFoF saknar en redogörelse i betänkandet för hur regionen ska involveras i kartläggningen för att få en helhetsbild över det förebyggande arbetet samt det indikativa arbetet.

MFoF anser det nödvändigt att kunskap om våld och dess konsekvenser även förmedlas till föräldrar, inte bara till barn och yrkesverksamma. Detta behöver därför förtydligas i utredningen. Annars kan barn hamna i situationer där de tvingas axla det riskfyllda ansvaret att förmedla denna kunskap till sina egna föräldrar, med risk att utsättas för våld. Att nå föräldrar med information och kunskap är ett ansvar för myndigheter och yrkesverksamma.

15.1.1 Förstärkt fokus på främjande och förebyggande arbete (s.768)

Vid misstanke eller kännedom om våld är det viktigt att systematisera arbetet i kommunerna. Det behövs en hållbar insatskedja vid behov av information, insatser, uppföljning, utvärdering och statistik. För att åstadkomma detta ser MFoF gärna att samtliga yrkesverksamma som möter barn och deras föräldrar har en grundläggande kunskap om våld och hedersrelaterat våld, samt dess konsekvenser för de utsatta. Det är också viktigt med särskilda personer i organisationen med fördjupad kunskap och rutiner för tidig upptäckt och när våldet är ett faktum.

15.1.3 Stöd till föräldrar ska stärkas

I avsnittet framhåller utredningen att MFoF har ett fortsatt uppdrag att stödja genomförandet av den nationella strategin för ett stärkt föräldraskapsstöd. Det är riktigt att MFoF har haft ett fortsatt uppdrag att stödja genomförandet av den nationella strategin för ett stärkt föräldraskapsstöd under 2022. Arbetet med regeringsuppdraget att stödja genomförandet slutrapporterades dock i februari 2023.

15.4.2 Yrkesverksamma ska bemöta barnet på ett respektfullt och anpassat sätt och ha särskild kompetens. (s.852)

Förslaget om att barnförhållare ska ha en särskild kompetens är bra, men MFoF önskar även att polisens barnutredare har en mobil funktion. Barn som ska möta en polis med särskild kompetens kan idag, på grund av långa geografiska avstånd behöva sitta flertalet timmar i bil för att kunna delta vid ett förhörstillfälle. Detta är inte förenligt med barnperspektivet eller barnets bästa.

15.4.4 Barn ska erbjudas stöd under och efter brottsmålprocessen (s.862)

MFoF skulle gärna se att betänkandet även innehåller krav på grundläggande kompetens hos barnombudet. Sådana krav kan vara viktiga för att barnet ska känna sig tryggt under processen. Myndigheten anser att barnombudet bör ha kunskap om bland annat

- barnets bästa,
- rådande lagstiftning kring brottet och socialtjänstlagen,
- kunskap om rättsprocessen samt
- vikten av samverkan för att inte motverka någon del av arbetet att stödja barnet

15.4.5 Samverkan måste ske med barnets behov i fokus – barnhusverksamheter ska finnas i hela Sverige och utvecklas. (s.867, 880)

MFoF anser att Barnhus behöver utvecklas till att även omfatta en mobil funktion. I stora delar av landet är de geografiska avstånden mellan barnets hemkommun och Barnhus för långa. Långa transporter är inte rimligt för ett traumatiserat barn och utifrån ett barnperspektiv. Det är inte i enlighet med barnets bästa.

Utredningen föreslår att Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Rättsmedicinalverket samt Socialstyrelsen ska ges i uppdrag att lämna förslag på hur styrningen av samverkan kring barn som utsatts för våldsbrott bör utvecklas ytterligare. För att befästa vikten av föräldraskap och stöd till föräldrar skulle MFoF gärna ingå som samrådsaktör i uppdraget.

15.5.4 Stärkt implementering av tillgänglig kunskap. (s.907)

MFoF anser att examensmålen även ska innehålla kunskap om stöd till föräldrar för att motverka våld och för att kunna ge stöd till familjen i en händelse av våldsutsatthet.

Per Bergling
Generaldirektör

Camilla Pettersson
Utredare

Adam Bitén
Utredare